

LLUÍS MARIA DE PUIG I OLIVER, “IN MEMORIAM”

(Bàscara 1945-Girona 2012)

El 12 de desembre de 2012 va morir a la nostra ciutat l'investigador, professor universitari i polític Lluís Maria de Puig i Oliver. La seva mort sobtada ha estat molt sentida en general per tota la ciutadania gironina i més també pregonament sentida en els àmbits acadèmics, universitaris i polítics de la nostra ciutat i de les seves comarques. Des de la junta de govern de l'Institut d'Estudis Gironins voldríem destacar la important tasca d'investigador que va dur a terme Lluís Maria de Puig, treballador infatigable que va estar sempre molt lligat a l'activitat acadèmica i d'investigació històrica que s'ha desenvolupat a Girona.

Nascut a Bàscara per circumstàncies familiars l'any 1945, va viure a Girona i va estudiar el batxillerat a l'institut del carrer de la Força. Lluís Maria de Puig cursà posteriorment estudis d'història a la Universitat Autònoma de Barcelona i esdevingué professor d'història de Catalunya al Col·legi Universitari de Girona. En èpoques de joventut desenvolupà activitats polítiques i culturals a París, on col·laborà amb les Edicions Catalanes de París. Va ampliar estudis a la Universitat de París Sorbonne amb el professor Pierre Vilar. Per influència dels estudis d'investigació històrica de Carles Rahola, De Puig desenvolupà i inicià innovadores tesis sobre l'impacte i la política de Napoleó a Girona i a Catalunya. A la capital de França va investigar a les principals biblioteques i arxius el període de govern napoleònic.

L'any 1974 va obtenir el premi d'Investigació Històrica Julià de Chia amb el llibre *Girona Francesa (1812-1814)*, text que aclarí molts falsos tòpics i desmitificà moltes falses llegendes de la guerra contra Napoleó a Girona. Aquest volum va constituir el moll de la seva renovadora tesi sobre l'annexió de Catalunya a França durant l'època del domini napoleònic. El llibre va ser publicat a Girona l'any 1976. El 1978 va guanyar també el premi Nicolau

d'Olwer d'investigació històrica de l'Institut d'Estudis Catalans amb una tesi sobre el personatge de Tomàs Puig, *Tomàs Puig, catalanisme i afrancesament*, text que va ser publicat per l'IEC l'any 1985.

La seva activitat política el va portar a ser diputat al Congrés espanyol durant 25 anys (1979-2004) i va ser senador al Senat durant set anys (2004-2011).

Entre d'altres, va realitzar les següents funcions:

President de la Comissió Política de la Unió Europea Occidental (UEO) (1995-1997); president de l'Assemblea de la UEO (1997-2000); president de

la Comissió de Cultura, Ciència i Educació de l'APCE (2002-2005), i president de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa (2008-2010).

Va exercir, també, com a president de la Fundació Ernest Lluch, com a president del Consell Català del Moviment Europeu i com a president de l'Associació Catalana de Cooperació Universitària Internacional (Wusmed, *World University Services in the Mediterranean*). Va ser nomenat president d'honor del Consell d'Europa i va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de Constanta (Romania).

Lluís Maria de Puig, quant a la seva tasca d'investigador, s'especialitzà en estudis sobre el catalanisme i la seva història en el decurs del segle XVIII fins al segle XX. La seva aportació a la recerca històrica abasta l'aprofundiment del catalanisme polític a la Catalunya de finals del segle XVIII, passant per tot el convuls segle XIX fins al segle XX. Algunes de les seves publicacions més rellevants són: *Societat i cultura a la Catalunya del segle XVIII* (1980); *Les transformacions socials al segle XIX* (1980); *La Renaixença, el modernisme i el noucentisme* (1981); *Sobre els alçaments federals del 1869*; *El catalanisme polític a Girona: introducció a la seva història*, Publicacions del Col·legi Universitari de Girona (1976, 1981); *Bescanó, notes històriques* (1976); *Girona, guerra i absolutisme: resistència al francès i defensa de l'antic règim (1793-1833)* (2007); *Carles Rahola, un ciutadà de Catalunya* (1979), *Tarradellas* (1989); *Introducció als dos volums del llibre de Carles Rahola La Ciutat de Girona* (2000), i *La Constitució de Batlle i Jover: un projecte català a les Corts de Cadis* (2007).

Als corresponents volums dels Annals de l'Institut d'Estudis Gironins, Lluís Maria de Puig hi publicà els següents articles: "Agustí Roca, poeta modernista de Girona" (1981); "Per una història de Girona" (1981), "Francesc Cambó: paradoxes i contradiccions. Una història en revisió" (1998), "Nació, crisi i revolució a 1808" (1999), "El Baró de Gérando a Girona" (2001); "Manuel Palahí, matèria humana" (2002) i "Els setges de Girona al cap de dos-cents anys" (2010).

L'obra escrita del professor Lluís Maria de Puig s'estén també a l'àmbit d'una altra de les seves dedicacions intenses: la política europea i internacional. En el camp polític, i més concretament en l'àmbit de l'europèisme, destaquen els llibres: *La Contribution de la civilisation islamique a la culture européenne* (1992), *Historia de la unidad europea* (1994), *Catalunya dins l'Europa federal* (1998), *Gironella, la izquierda europeista* (1999), *El rapto de Europa: ideas para una defensa europea* (2000), *Europa contra la guerra* (2002).

Aquest és un esment molt *grosso modo* de la important obra escrita de Lluís Maria de Puig. De ben segur resten escampats per ací i per allà molts

altres textos escrits en diaris i revistes que es podran afegir, sens dubte, a les temàtiques que en el decurs de la seva vida l'entranyable Lluís Maria va tractar, la història dels períodes esmentats, la política catalana, espanyola i europea, així com articles sobre les llengües minoritàries i sobre la llengua i la cultura catalanes. De Puig va ser un excel·lent orador també en llengua francesa i en llengua anglesa en els fòrums en què va intervenir, va ser també un magnífic conferenciant, de manera que de ben segur sortiran encara a la llum textos inèdits i importants que ens podran ajudar a tots plegats en el re-pensament de la investigació històrica moderna i en el pensament polític contemporani. Per al més alt reconeixement d'un gironí excepcional del nostre temps, el nostre Institut, l'IEG, no estalviarà esforços perquè les noves generacions de ciutadanes i ciutadans gironins puguin conèixer de més a prop tant la vida com el pensament i l'obra escrita de Lluís Maria de Puig. No oblidarem mai el seu mestratge.

En nom de la Junta de Govern de l'IEG, Institut d'Estudis Gironins ens volem sumar al sentiment dels seus germans, familiars, amics i a totes les gironines i gironins, estudiosos, per tan sensible pèrdua.